

Nagykanizsai Javítóintézet

Egészségügyi Szabályzat

(Egészségügyi és népegészségügyi feladatok)

2015.

Szakmai Program 10. sz. melléklete

Hatályba lépett: 2015.

A szabályzat célja:

Meghatározza a javítóintézetben belül az orvosi vizsgálatok, a gyógyszerelés, a betegápolás rendjét és belső szabályait.

Hatálya:

Kiterjed az orvosra, ápolóra, a javítóintézetben elhelyezett növendékekre, s az értelemszerűen vonatkozó részek tekintetében minden dolgozóra.

Az egészségügyi ellátás szervezeti keretei

- Az egészségügyi feladatok ellátása önálló szervezeti egység keretein belül történik.
- A részleghez két orvosi szoba, három betegszoba, raktár és egyéb kiszolgáló helyiségek tartoznak.
- A javítóintézet főállású orvost alkalmaz, ápolót, aki gyermekfelügyelői munkára is kötelezhető, és fogorvost, aki vállalkozási szerződéssel látja el feladatát, munkáját szakképzett fogászati asszisztensek segítik.
- Az orvos a szakértői, és mentálhigiénés csoport tagja, közvetlenül az igazgató irányítása alatt áll.
- Az orvosi vizsgálatok, a kezelés, betegellátás tekintetében az orvosnak önálló döntési joga van, az ehhez társuló felelősségvisseléléssel.
- Irányítja és ellenőrzi az ápolási, beteggondozási tevékenységet, meghatározza annak tartalmát, módját, időtartamát.
- A részlegben elhelyezett fiatalokkal kapcsolatos egyéb feladatok tekintetében a tevékenységet az igazgató irányítja.

Az egészségügyi ellátás tartalma, feladatok

- Elsődleges egészségügyi szemle a fiatalokkal felvételénél, s egyéb felvétellel összefüggő teendők.
- Általános orvosi vizsgálat.
- Akut és krónikus betegek vizsgálata és kezelése.
- Szakrendelésre utalás szervezése, lebonyolítása, nyomon követése.

- Fogászati szűrés, és kezelés.
- Egyéb szűrővizsgálatok szervezése, a lebonyolításban való részvétel. Beteggondozás, betegápolás, gyógyszerelés.
- Dolgozók munka - alkalmassági vizsgálatának szervezésében való részvétel.

Egyéb feladatok

- Egészségmegőrző, betegségmegelőző prevenciós programok szervezése és lebonyolítása, illetve az ezeken való közreműködés.
- Gyógyszerek kezelése.
- Orvosi és egyéb dokumentáció.
- Jelentések, elemzések.
- Gyermekfelügyelői feladatok ellátása.

I.

A feladatok ellátásának rendje, szabályai

Befogadással kapcsolatos feladatok

Amennyiben a növendékügyi előadó/intézet munkatársa megállapította, hogy a befogadásnak nincs akadálya és a fiatalkorú ideiglenesen vagy véglegesen befogadható, úgy a fiatalkorúnak nyilvántartási számot ad, majd a rendészeti szolgálat, ennek hiányában az intézet egyéb kijelölt munkatársa a törvényes képviselőtől illetőleg az átkísérést végző szervtől átveszi a fiatalkorút, annak magával hozott felszerelésével, személyes tárgyaival együtt, és bekíséri a javítóintézet befogadó helyiségébe. Itt az intézet egészségügyi szakdolgozója a fiatalkorút kikérdezi, megvizsgálja és elvégzi a szükséges adminisztrációs feladatokat.

A fiatalkorú kikérdezésekor és vizsgálatokor, valamint az ezt követő tisztálkodásakor, - a fiatalkorú különleges személyi adatainak védelmére és emberi méltóságának tiszteletben tartására tekintettel-, a javítóintézetnek biztosítania kell a tevékenység végrehajtásának intimitását, ugyanakkor az intézet jellegére tekintettel biztosítani kell a befogadás felügyeletét, biztonságos végrehajtását is. E kettős cél teljesülése érdekében törekedni kell arra, hogy a befogadó szobában az ápolónőn/ápolón és a fiatalkorún kívül, legfeljebb a

felügyeletet ellátó egy fő rendész tartózkodjon, kivéve, ha a fiatalkorú magatartása további rendészeti munkatárs jelenlétét teszi szükségessé.

Büntársak együttes átkísérése/előállítása esetében, a fiatalkorúak egészségügyi vizsgálatát, befogadását egyenkénti behívással kell végrehajtani.

1. Elsődleges egészségügyi szemle a fiatalkorúak felvételénél, s egyéb felvétellel összefüggő teendők

1. 1. A fiatalkorú átvétele

- Az átkísérést végző szerv képviselői megvárják a fiatalkorú kikérdezésének, egészségügyi vizsgálatának befejezését, mivel az átkísérés elrendelésére az átvétel tényének és az átvétel idejének feljegyzése mellett jelezni szükséges, hogy a fiatalkorút sérülés és panaszmentesen, vagy esetleg panasszal, orvosi vizsgálatot igénylő sérüléssel vette át az intézet.
- a fiatalkorú állítása vagy a vizsgálata során észlelt külsérelmi nyom alapján haladéktalanul orvosi vizsgálatot kellett végezni. Az orvosi vizsgálatnál készült jegyzőkönyvet további ügyintézésre átadja a növendékügyi előadónak.
- A fiatalkorú befogadásának nem akadálya, ha befogadáskor az ápolónő/ápoló külsérelmi nyomot észlel a fiatalkorún, vagy a rendőrségi fogdából, bv. intézetből vagy máik javítóintézetből átkísért fiatalkorú azt állítja, hogy bántalmazták. Ebben az esetben az ápolónő/ápoló értesíti az intézet vezetőjét, továbbá haladéktalanul orvosi vizsgálatot kell végezni. Az orvosi vizsgálaton felvett jegyzőkönyv egy példányát, az átkísérést végrehajtó szervnek, illetve az intézet törvényességi felügyeletét ellátó ügyésznek meg kell küldeni.

1. 2. A rendelkezésre álló egészségügyi dokumentáció áttekintése (anamnézis)

- A növendékügyi előadó/befogadást végző munkatárs az egészségügyi vizsgálat megkezdése előtt átadja az egészségügyi szakdolgozónak tanulmányozásra az orvosi dokumentációt, a fiatalkorú egészségi állapotára vonatkozó iratokat, amennyiben a fiatalkorúról azt a bíróság korábban megküldte, vagy az önként jelentkező vagy átkísért fiatalkorú azt magával hozta.

1. 3. Adatok, információk kérése a fiataloktól, kikérdezéssel (anamnézis)

- személyes adatai,
- egészségügyi státusza a bemutatott orvosi dokumentáció alapján,
- egészségügyi státusza a fiatalok kikérdezése alapján:
 - jelenlegi egészségi problémája és az arra szedett gyógyszer,
 - krónikus megbetegedései, allergiája, speciális étrendje, rendszeres gyógyszer használata,
 - volt-e műtétje, balesete,
 - tud-e a családjában örökletes megbetegedésről,
 - volt-e öngyilkossági kísérlete,
 - káros szenvedélyei, alkohol, valamint drog fogyasztási és dohányzási szokásai.

1. 4. A fiatalok vizsgálata méréssel és szemrevételezéssel, az átvételkorai egészségügyi státusz (aktuális állapot):

- az ápolónő/ápoló megméri a fiatalok vérnyomását, testsúlyát és testmagasságát,
- vizsgálja, hogy a fiatalok jelenlegi pszichés állapota, esetlegesen az alkohol vagy drog befolyásoltsága befolyásolja-e a csoportba helyezését,
- a fiatalok teljes levetkőzését követően, az ápolónő/ápoló szemrevételezéssel megállapítja, hogy a fiatalokon látható-e külsérelmi nyom, friss seb, régi heg, szemölcs, anyajegy, tetoválás (annak nagyságával és mintájával), testékszer, stb., ezek keletkezésére vonatkozóan kérdéseket tesz fel,
- továbbá vizsgálja, hogy észlelhető-e a fiatalok testén és hajas bőrén fertőző (rüh, ótvar, tetű, stb.) betegségre utaló jel, észlelhető-e olyan fertőzés, amely befolyásolja a csoportba helyezést.

1. 5. Dokumentáció, döntés a csoportba helyezésről, a fiatalok nyilatkozata:

- Az ápolónő/ápoló a 1. 1. – 1. 4. pontok szerinti feladatok elvégzése során nyert információkat dokumentálja és megállapítja, hogy a fiatalok a kikérdezés és megtekintés alapján közösségbe mehet, vagy nem mehet. Közegészségügyi, járványügyi kockázat esetén a fiatalok egészségügyi elkülönítéséről kell gondoskodni a befogadását követően.

- Döntése meghozatalánál figyelembe veszi a fiatalokkal érkezõ egészségügyi dokumentáció jelzéseit is.

1. 6. A fiatalokkal tisztálkodásának biztosítása

- A fiatalokkal egészségügyi vizsgálatát követõen biztosítani kell a befogadott fiatalokkal tisztálkodását. Amennyiben a fiatalokkal testen, haján bőrén fertõzõ megbetegedésre utaló jel volt tapasztalható, úgy az ápolónõ/ápoló közremûködésével és felügyeletével a fiatalokkal fertõtlenítõs fürdetésen kell átesnie.

1. 7. Egyéb feladat

- Az intézetbe történõ befogadáskor, amennyiben nem áll rendelkezésre, haladéktalanul be kell szerezni a fiatalokkal társadalombiztosítási kártyáját. A hiány tényének jelzése az orvos, illetve az ápolók, a kártya beszerzésének lebonyolítása a növendékügy feladata.
- A növendékügyi elõadó a települési önkormányzat útján tájékozódik a közgyógyászati ellátásra jogosultságról, annak számáról, érvényességi idejérõl, s ezt közli az egészségügyi részleggel.

2. Általános orvosi vizsgálat befogadáskor

- Az orvos kötelessége a betegség lehetséges módon történõ kiszûrése, a kiszûrt egészségkárosodásban, vagy betegségben szenvedõ fiatalok körülményekhez képest maximális ellátása, egészségügyi gondozása, szakorvosi kontroll biztosítása.
- A beutalt fiatalokkal az orvos a felvételt követõ 48 órán belül köteles megvizsgálni. Hétfvégén, vagy több napos ünnep idején ez 72 óra is lehet.
- A vizsgálat tényét, diagnózisát a fiatalokkal egészségügyi státusát az orvos köteles dokumentálni.
- Kórós elváltozás, vagy erre utaló tünet észlelésénél köteles a beteget szakorvosi vizsgálatra küldeni, s a szakorvosi vizsgálat tényét és diagnózisát dokumentálni.

- Az esetleges laboreredmények, kötelező védőoltások, HÍV - szűrés, széklettenyésztés eredményeit a nyilvántartás szerint előírt helyen dokumentálni kell, ami az ápoló feladata.

II.

1. Intézetben belüli orvosi rendelés

- A Javítóintézetben az orvos munkanapokon 08⁰⁰-12⁰⁰ közt, délutáni munkavégzés esetében 13³⁰-15⁰⁰ óráig tart rendelést.
- A fiatalkorú egészségügyi panaszával a rendelésre a nevelőjénél, vagy a gyermekfelügyelőnél jelentkezik.
- A rendelésre jelentkezők nevét, a másnapi rendelési idő megkezdése előtt a rendszeten elhelyezett füzetbe kell beírni.
- A fiatalkorúak rendelésre kísérését a szolgálatban lévő ápoló, hiányzása esetén az orvos, a rendész, vagy a rendelésre jelentkező fiatalkorúval közvetlenül dolgozó kíséri.
- Az orvos a beteg fiatalkorú diagnózisát és terápiáját a betegnaplóban rögzíti, s az érvényes jogszabályok alapján a megfelelő gyógyszert kiírja.
- Az ápoló feladata a terápia maradéktalan végrehajtása.

2. Fogászati kezelés

- A fogszakorvos megbízási szerződés alapján heti két alkalommal intézményen belül végzi a fogászati szűrést és kezelést.
- A szűrésen és kezelésen való megjelenés szervezése a fogászati asszisztens képesítéssel rendelkező munkatárs feladata.
- A kezelésre/kezelésről való kísérés, s a rendelői folyosó rendjének a biztosítása rendészeti feladat

3. Kórházi kezelés és műtét

- A halasztható, szakorvos által javasolt műtét előzetesen letartóztatott fiatalkorú esetében csak a tököli rabkórházban biztosítható.

- Az orvosi szakvélemény és javaslat alapján az áthelyezés intézése a növendékügy feladata, azonban a műtéthez szükséges szülői hozzájárulást, illetve az erre vonatkozó szándéknyilatkozatot az orvos szerzi be.
- Amennyiben javítóintézeti nevelésre utalt fiatalkorú műtétjére van szükség, s az halaszthatatlan, a területileg illetékes kórházzal való kapcsolatfelvétel az orvos, a betegkíséret az egészségügyi személyzet (orvos, ápoló/ápolónő) annak hiányában az igazgató, vagy igazgatóhelyettesek által megbízott személy feladata.
- Halasztható műtét esetén, ennek szükségét az orvos szóban, vagy írásban közli a törvényes képviselővel, legkésőbb az elbocsátás időpontjában az orvosi leletek átadása mellett.
- Javítóintézeti nevelésre utalt beteg fiatalkorú gyógyulása érdekében szakorvosi vizsgálat és javaslat alapján betegszabadság engedélyezhető, ami az igazgató hatásköre.
- Döntésének előkészítése egészségügyi vonatkozásban az orvos, az otthoni körülmények vizsgálata tekintetében az utógondozó feladata.
- Az ön- vagy közveszélyes magatartást tanúsító fiatalkorú biztonsági elkülönítése esetén az orvos haladéktalanul megvizsgálja a növendéket, s dönt az elkülönítés időtartamáról, szükség esetén pszichiátriai kezelését kezdeményezi. Biztonsági elkülönítő használatáról külön szabályzat rendelkezik.
- Szervezi a fiatalkorúak pszichiátriai vizsgálatát abban az esetben, ha a pszichológusok ezt indokoltnak tartják.

4. Gyógyszerelés

4. 1. A gyógyszerelés rendje

- A rendelésen kiírt gyógyszerek kiváltása, kiszerelése, és a gyógyszer beadása az ápoló feladata.
- Távollétében (ünnepnep, pihenőnap, szabadság, ápolók hivatalos munkaidején túl, stb.) a gyógyszerelés (gyógyszerek személyre szabott kicsomagolása) az orvos feladata, a gyógyszer beadása, az ezzel a feladattal megbízott és belső továbbképzésen kiképzett gyermekfelügyelők feladata.
- A szájon át történő gyógyszerelés esetén kötelező meggyőződni arról, hogy a beteg valóban le is nyelte a gyógyszert.

- Amennyiben a fiatakorút áthelyezik, a befogadó intézményt írásban tájékoztatni kell a betegségről, a gyógyszeres terápiáról, a gyógyszeres kúra időtartamáról.
- Elbocsátás (eltávozás, betegszabadság, szabadság) esetén a gyógyszeres terápia alatt álló fiatakorú gyógyszerét csak törvényes képviselőjének adhatjuk át.
- Amennyiben ez nem lehetséges, az orvos írásban tájékoztatja a háziorvossal való kapcsolatfelvétel szükségességéről a szülőt/gyámot.

4. 2. A gyógyszerek tárolása, védelme

- A napi készletet és a sürgősségi gyógyszereket az orvosi rendelőben kell tárolni, lezárt gyógyszereszekrényben.
- Egyéb gyógyszerek elhelyezése a gyógyszerraktárban lévő, ugyancsak lezárható gyógyszereszekrényben történik. A vegyszereket az orvosi rendelő lezárt fémszekrényében kell tárolni.
- A gyógyszerraktár és a gyógyszereszekrények kulcsa az orvosi rendelőben van elhelyezve.
- Az orvosi rendelőbe csak az orvos és az ápolók juthatnak be.
- Kivételesen indokolt esetben a portán lezárt, és pecséttel ellátott borítékból ki lehet kérni a rendelő kulcsát.
- A kiadásra kizárólag az ügyeletvezető rendész jogosult, aki egyben köteles írásban rögzíteni mikor, kinek, milyen indokkal, kinek az utasítására adta ki a kulcsot.
- A kulcsot igénybe vevő pedig köteles írásban rögzíteni, milyen és mennyi gyógyszert vett ki, milyen indokkal.
- Az ügyeletvezető rendész a kulcsokat visszaadás után lezárt, lepecsételt, aláírt borítékba helyezi vissza. Feladata másnap tudomására hozni az orvosnak a kulcs kiadását.

4. 3. A gyógyszerfogyasztás dokumentálására az ápolónő/ápoló feladata, köteles

- a gyógyszerosztás,
- nem vényköteles gyógyszer, vegyszer, kötszerigénylés,
- vényre felírt gyógyszerek nyilvántartásának vezetésére.

5. Betegápolással kapcsolatos feladatok

Az ápoló:

- végzi az orvos utasításának megfelelően a gyógyszererezést,
- méri a lázat,
- figyelemmel kíséri a beteg állapotát, és jelzi az orvosnak a változást,
- gondoskodik a beteg ellátásáról,
- gondoskodik a beteg, a betegszoba, és az egészségügyi részleg higiénéjéről,
- ellátja mindazt az egyéb feladatot, amely a betegápolás körébe tartozik.

Egyéb feladat

- Az ápolók az ágyban fekvést nem igénylő, és a részlegben nem betegség miatt elhelyezett fiatalok esetében gyermekfelügyelői feladatot is ellátnak.
- Ennek irányítása az igazgató feladat- és hatáskörébe tartozik.

III.

A fiatalkorú egészségügyi ellátásának dokumentációja

- A fiatalkorúak javítóintézeti ellátásának fontos eleme az egészségügyi ellátás biztosítása, melynek dokumentálása a Nevelési naplóban is rögzítésre kerül.
- A fiatalkorú javítóintézeti befogadásakor átesett egy, az intézet egészségügyi szakdolgozója által végzett egészségügyi vizsgálaton, amely orvosi vizsgálaton, kikérdezésen, mérésen és szemrevételezésen alapult. A vizsgálata eredményét a „Kimutatás a fiatalkorú egészségügyi állapotáról befogadásakor” nyomtatványon rögzítette annak megállapításával, hogy a fiatalkorú közösségbe mehet/nem mehet.
- Az orvos a befogadott fiatalkorú vizsgálatának eredményét a fiatalkorúról felvett „Egészségügyi törzslapon” rögzíti. A fiatalkorú egészségügyi dokumentációjának alapját az intézet rendelkezésére bocsátott korábbi orvosi iratok, a befogadásakor felmért egészségügyi állapotot rögzítő „Kimutatás” és az orvos által vezetett „Egészségügyi törzslap” képezik. Az orvos javaslata alapján a javítóintézet biztosítja:
 - a külső egészségügyi intézményben történő kivizsgálást, kezelést,
 - a megelőző és gyógyító egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás lehetőségét,

- a fiatalok számára előírt gyógyszerekhez és gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutást,
- a speciális étrendet,
- fertőző betegség esetén a fiatalok elkülönítését,
- az orvos által jelzettek alapján, hogy a fiatalok az egészségi állapotának megfelelő sport tevékenységben, munkafoglalkoztatásban vegyen részt.

IV.

Egyéb orvosi, egészségügyi feladatok

- az intézet orvosa egyben az intézetben működtetett szakértői csoport tagja is, így a fiatalok egészségi állapota feltárásának eredményét figyelembe veszi a fiatalok végleges nevelési csoportba helyezési javaslat elkészítésénél,
- speciális étrend elrendelése,
- a fiatalok fertőző megbetegedése, pszichés állapota, drog vagy alkohol befolyásoltsága miatti elkülönítés felügyelete,
- sportfoglalkozások, tevékenységek alóli mentesítés.